

Yurtdışındaki firmanın verdiği aracılık hizmetleri karşılığı kendisine yapılan ödemelerde vergilendirme

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.06.16.01-125[30-13/10]-1037
Tarih	18.09.2013

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü)

Sayı : 38418978-125[30-13/10]-1037 18/09/2013

Konu : Yurtdışındaki firmanın verdiği aracılık hizmetleri karşılığı kendisine yapılan ödemelerde vergilendirme

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, turizm sektöründe faaliyet gösteren bir firma olduğunuz, şirketinizin Gürcistan'a turizm amaçlı olarak konaklama hizmeti de dahil olmak üzere turist gönderdiği ve bu ülkedeki bir firmadan turizm ve acentelik hizmeti aldığı, şirketinizin bu firmaya söz konusu hizmeti dolayısıyla yaptığı ödemeler karşılığında hizmet ithalatı faturası aldığı belirtilerek, şirketiniz tarafından anılan firmaya yapılan söz konusu ödemeler dolayısıyla kurumlar vergisi ve katma değer vergisi (KDV) stopajı uygulanıp uygulanmayacağı konusunda Başkanlığımız görüşü talep edilmiştir.

KURUMLAR VERGİSİ YÖNÜNDEN

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasında; birinci maddede yazılı kurumlardan kanuni ve iş merkezlerinden her ikisi de Türkiye içinde bulunmayanların, yalnız Türkiye'de elde ettikleri kazançları üzerinden vergilendirileceği hükme bağlanmış, üçüncü fıkrasında ise dar mükellefiyet mevzuuna giren kurum kazancının hangi kazanç ve iratlardan oluştuğu belirtilmiştir. Anılan maddenin üçüncü fıkrasının (a) bendinde, Türkiye'de işyeri olan veya daimi temsilci bulunduran yabancı kurumlar tarafından bu yerlerde ve bu temsilciler vasıtasıyla yapılan işlerden elde edilen ticari kazançların, (c) bendinde de, Türkiye'de elde edilen serbest meslek kazançlarının dar mükellefiyet konusuna giren kurum kazancı olarak vergilendirileceği hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanunun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde serbest meslek kazançlarından, kurumlar vergisi kesintisi yapılacağı hükme bağlanmış olup, vergi kesintisi oranı, 2009/14593 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca 03.02.2009 tarihinden itibaren, petrol arama faaliyetleri dolayısıyla sağlanacak kazançlardan % 5, diğer serbest meslek kazançlarında % 20 olarak belirlenmiştir. Yıllara sari inşaat işleri dışındaki ticari kazançlardan ise kurumlar vergisi kesintisi yapılacağına ilişkin bir hükme yer verilmemiştir.

Buna göre, tur programı kapsamında şirketinizin Gürcistan'a göndereceği turistler dolayısıyla yurt dışındaki firma tarafından şirketinize verilen turizm ve acente hizmetleri (transfer, konaklama, geziler yemek, müze ve ören yerlerinin gezilmesi vb. hizmetleri) ticari faaliyet kapsamında bulunduğundan, bu hizmetler karşılığında yurt dışındaki firmaya yapacağınız ödemeler üzerinden kurumlar vergisi kesintisi yapılmayacaktır.

Ancak, söz konusu firmanın faaliyetlerinin yurt dışında pazar araştırması yapılması ve pazarlama ve yönetim hizmetleri gibi hizmetler dolayısıyla turizm ve acente hizmetine ilişkin aracılık hizmetinin dışına taşması durumunda, verilen hizmetin Gelir Vergisi Kanunun 65 inci maddesi çerçevesinde serbest meslek kazancı niteliğinde değerlendirilmesi ve bu hizmet karşılığında ilgili firmaya ödenen aracılık bedelleri üzerinden Kurumlar Vergisi Kanununun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca %20 oranında tevkifat yapılması gerekeceği ise tabiidir.

Öte yandan, şirketinize turizm ve acente hizmeti veren firmaların mukim oldukları ülke ile çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmasının olması durumunda öncelikle bu anlaşma hükümlerinin dikkate alınacağı tabiidir.

KATMA DEĞER VERGİSİ YÖNÜNDEN

KDV Kanununun;

1/1 inci maddesinde, Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin KDV ye tabi olduğu,

1/2 inci maddesinde, her türlü mal ve hizmet ithalatının KDV ye tabi olduğu, 4/1 inci maddesinde, hizmetin, teslim ve teslim sayılan haller ile mal ithalatı dışında kalan işlemler olduğu, bu işlemlerin; bir şeyi yapmak, işlemek, meydana getirmek, imal etmek, onarmak, temizlemek, muhafaza etmek, hazırlamak, değerlendirmek, kiralamak, bir şeyi yapmamayı taahhüt etmek gibi, şekillerde gerçekleştirilebileceği,

6/b maddesinde, işlemlerin Türkiye’de yapılmasının, hizmetin Türkiye’de yapılması veya hizmetten Türkiye’de faydalanılmasını ifade ettiği,

30/a maddesinde, vergiye tabi olmayan veya vergiden istisna edilmiş bulunan malların teslimi ve hizmet ifası ile ilgili alış vesikalarında gösterilen veya bu mal ve hizmetlerin maliyetleri içinde yer alan KDV’nin, mükelleflerin vergiye tabi işlemleri üzerinden hesaplanan KDV den indirilemeyeceği

hüküm altına alınmıştır.

Öte yandan, 40 Seri No.lu KDV Genel Tebliğinin (A) bölümünde, Türkiye’de yerleşik seyahat acentalarının organize edilerek yurt dışına düzenlenen turlara katılanlara, yurt dışında verilen yeme-içme, konaklama, ulaştırma, rehberlik, gezi, sağlık v.b. hizmetler yurt dışında verildiğinden ve yolcular bu hizmetlerden yurt dışında yararlandığından, bu hizmetlerin Türkiye’de ayrıca KDV ye tabi tutulmayacağı, ancak; tur organizasyonuna katılanlara yurt içinde verilen hizmetlerin KDV ye tabi olacağı, bu nedenle tur faaliyetiyle ilgili olarak yurt dışından satın alınan hizmet bedellerinin Vergi Usul Kanunu çerçevesinde belgelenmesi koşuluyla bu hizmetlere ait masraf ve belgelerde gösterilen tutarlara KDV uygulanmayacağı ifade edilmiştir.

Buna göre; Gürcistan’da mukim firma tarafından Türkiye’ye gönderilecek turistlere Türkiye’de vereceğiniz turizm ve acente hizmetleri genel esaslara göre KDV ye tabi tutulacaktır.

Firmanızın Gürcistan’a turizm amaçlı olarak konaklama hizmeti dahil olmak üzere gönderdiği turistlere Gürcistan’daki firma tarafından verilen turizm ve acente hizmetlerinden yurtdışında yararlanıldığından, bu hizmetler için KDV hesaplanmayacaktır.

Öte yandan, Almanya’dan aldığınız yabancı turistlerin Türkiye’ye uğramaksızın Gürcistan’a götürülmesi ve Gürcistan’daki hizmetlerin orada mukim firma tarafından verilmesi şeklinde gerçekleştirilen aracılık hizmeti, Türkiye’de ifa edilmediğinden ve bu hizmetten Türkiye’de faydalanılmadığından, söz konusu hizmet KDV nin konusuna girmemektedir.

Dolayısıyla, Türkiye’de yapılmayan işlemin bedeli üzerinden KDV hesaplanması veya böyle bir işlemin Kanundaki herhangi bir istisna hükmü ile ilişkilendirilmesi söz konusu değildir.

Ayrıca, yurtdışında gerçekleşen söz konusu hizmetler dolayısıyla yüklenilen KDV’lerin, Kanunun 30/a maddesi kapsamında indirim konusu yapılması da mümkün bulunmamaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026